

Til:
Kulturdepartementet

Fra:
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU), Norsk Oversetterforening (NO), Norske Dramatikeres Forbund (NDF), Den norske Forfatterforening (DnF) og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF)

Innspill til utredning av Norsk kulturråd

Vi takker for muligheten til å gi innspill til utredningen av Norsk kulturråd og viser til at vi, gjennom Kunstnernettverket, har fått utsatt frist for å komme med våre bemerkninger.

Vårt behov for, og samarbeid med, Norsk kulturråd avspeiler våre medlemmers behov og de ulike skribentorganisasjoners administrative behov. Våre medlemmer søker stipend gjennom Statens kunstnerstipend og bøkene deres blir kjøpt inn via innkjøpsordningene til Norsk kulturfond. Dette sett sammen med for eksempel produksjonsstøtte og støtteordninger til scenekunst, kan være avgjørende for at våre medlemmer kan skrive eller oversette sine bøker og få dem gitt ut, samt få utviklet og produsert sine scenekunstproduksjoner. Mange får mulighet til å formidle sin litteratur gjennom turneer i regi av Den Kulturelle Skolesekken eller på litteraturfestivaler støttet av Kulturrådet. Våre administrasjoner har behov for å søke støtte til ulike prosjekter gjennom Kunstløftet eller andre støtteordninger for litteraturfeltet.

Kompetansesenter

Det er for oss en stor hjelp og trygghet å ha tilgang til kompetansen som er bygget opp over tid i Kulturrådets administrasjon, både når vi selv trenger råd og rettleiding innen de fagfeltene kulturrådet administrerer, og for å kunne viderebringe råd og hjelp til våre medlemmer i enkeltsaker og mer generelle saker. Vi anser ekspertisen og velviljen vi finner hos de ansatte i Kulturrådet som avgjørende for at en del av våre prosjekter skal kunne gjennomføres på en god måte.

Regionalt eller nasjonalt nivå

Regjeringen har tatt til orde for en maktfordeling innen kulturfeltet. Ønsket om å unngå en for sterk konsentrasjon av definisjons- og tildelingsmakt i ett organ er prisverdig, men vi vil advare sterkt mot å splitte Norsk Kulturfonds midler til fordel for regionale fond.

Vi mener regionale hensyn allerede ivaretas gjennom den geografiske spredningen i oppnevningen av fagutvalg og annen representasjon. Vi ser det som en fordel at midlene deles ut sentralt etter de samme retningslinjer og at det ikke etableres ulik praksis regionalt. For litteraturfeltet kan vi nevne at stipendene går til forfattere i hele landet, innkjøpsordningene gir bøker til alle landets biblioteker og at festivaler og kultursentre i alle fylker mottar støtte fra Kulturrådet. En samlet nasjonal søkeinstans vil etter vårt syn ha en langt høyere kompetanse til kunstfaglig vurdering av søknader enn regionale utvalg.

Våre organisasjoner har medlemmer over hele landet, men har i enkelte fylker og landsdeler kun få medlemmer. Våre sekretariater er små og ligger i Oslo. Vi har ikke ressurser til å drive regional eller desentralisert virksomhet i utstrakt grad. Våre prosjekter er nasjonale og er beregnet på alle medlemmer, i tillegg til andre forfattere og oversettere som ikke er medlemmer hos oss. Den eneste mulighet til å opprettholde vårt aktivitetsnivå på enkelte felt er at administrasjonsarbeidet blir enklest mulig. Det er derfor avgjørende for oss at Norsk kulturråd forblir et nasjonalt organ og at det administrativt ikke deles opp i regioner eller distriktskontorer. Det samme gjelder vår mulighet til å hjelpe medlemmer og andre med stipendsøknader, kontraktsinngåelser og annet rådgivingsarbeid. Det er en opplagt fordel for

oss og våre medlemmer at vi kan forholde oss til én administrasjon med høy kompetanse i slike saker.

Kunstfaglig vurdering og politisk begrunnet støtte

Norsk kulturråd er de siste år tilført flere oppgaver. Som eksempel kan vi trekke fram forvaltning av post 74. Kulturrådet skal forvalte midlene etter kunstfaglig skjønn, mens det samtidig gis politiske føringer gjennom øremerkinger til post 74. Posten omfatter svært ulike organisasjoner og tiltak, der noen tildelinger krever kunstfaglig vurdering, mens andre tiltak har en politisk begrunnelse i tillegg til organisasjoner som har rene forvaltningsoppgaver. Som eksempel får Foreningen !les støtte over post 74. De er store i denne sammenhengen, og de arbeider for å nå kulturpolitiske mål på et nasjonalt nivå, og bør derfor ikke nødvendigvis behandles ut fra et kunst- og kulturfaglig skjønn. Vi viser til innspill fra m.a. Foreningen !les under deres punkt «Forvaltningen av Post 74». Slik posten forvaltes i dag, vil politiske føringer gjennom øremerking til enkeltprosjekter uten at de er fullfinansiert med tilleggsbevilgninger, kunne føre til at andre tiltak under posten må nedprioriteres. Det kan derfor argumenteres for at flere av tiltakene under post 74 burde tilbakeføres til post 78 på statsbudsjettet.

Den Kulturelle Skolesekken

Vi vil også peke på at Den Kulturelle Skolesekken har blitt delegert ut til fylkeskommunene. At planlegging av turneer gjøres lokalt forstår vi, men ikke at det også gjøres administrativt. For oss og de av medlemmene våre som skal reise på turné oppleves det veldig frustrerende, dels fordi mye av arbeidet gjøres parallelt i alle fylker, dels fordi systemer og regler er ulike fra fylke til fylke. For utøvere som har hele landet som arbeidsfelt er det vanskelig å samordne og forholde seg til så mange ulike administrasjoner. Vi ser også at effektiviteten og kostnadene lider under en slik mangel på samkjøring. Vi vil derfor argumentere for at større deler av administreringen og programarbeidet for Den Kulturelle Skolesekken gjøres av et sentralt organ tilknyttet Norsk kulturråd.

Fagfellevurdering

Vi vil også peke på verdien av de vurderingene Kulturrådet gjør i ulikt innstillingsarbeid, det være seg stipendkomiteene for Statens kunstnerstipend eller vurderingsutvalgene for de litterære innkjøpsordningene, hvor Kulturrådet knytter til seg utøvere fra samme kunstfelt som vurderingsorgan. For utøverne er det en trygghet at ens kunstproduksjon – litteraturen – blir vurdert av fagfeller med kompetanse og erfaring. Det tror vi også styrker kvaliteten på litteraturen som skapes. Kulturrådets overordnede posisjon kombinert med fagfellevurderingen er grunnlaget for den tillit Kulturrådet nyter som institusjon.

Vi ønsker til tider raskere saksbehandling i Norsk kulturråd. I dag er det slik at ulike søknader skal behandles av det oppnevnte rådet. I og med at det møtes relativt sjelden kan søknader få en behandlingstid på mange måneder. En hyppigere møtefrekvens kunne gjort denne behandlingstiden kortere. Vi tror imidlertid ikke at en oppsplitting av Kulturrådet i regionale enheter vil kunne bringe fortgang i slike prosesser. Fagfellevurderingen i nasjonalt oppnevnte råd og utvalg er i dag med på å sikre likebehandling og opprettholder kompetent kunstfaglig vurdering av søknader og tildelinger.

Med vennlig hilsen

Bjørn Ingvaldsen
NBU

Monica Boracco
NDF

Trond Andreassen
NFF

Ika Kaminka
NO

Sigmund Løvåsen
DnF